

**Česká školní inspekce**

**Pražský inspektorát**

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500**

**Konstantinova 1500, 149 00 Praha 9**

**Identifikátor školy: 600 005 208**

**Termín konání inspekce: 21. – 24. září 2004**

<b>Čj.:</b>	01 0680/04-5008
<b>Signatura:</b>	oa4zy504

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500 je příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1. Škola je umístěna od roku 1993 v klidném prostředí Jižního Města v budově panelového typu (pavilony A – G).

V souladu s platným rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola sdružuje:

- Gymnázium (kapacita: 640 žáků)
- Školní jídelna (kapacita: 1200 jídel)

Škola realizuje studijní obor:

- 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia: 4 r.
- 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia: 8 r.

V letošním školním roce studuje ve škole celkem 614 žáků ve 20 třídách (z toho 125 žáků ve 4 třídách čtyřletého studia).

## PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální podmínky vzdělávání ve vybraných předmětech (matematika, fyzika, chemie, biologie, tělesná výchova, informatika a výpočetní technika) ve studijním oboru 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné a 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné ve školním roce 2004/2005
- materiálně-technické podmínky vzdělávání ve výše uvedených předmětech ve studijním oboru 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné a 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné ve školním roce 2004/2005
- průběh a výsledky vzdělávání ve výše uvedených předmětech ve studijním oboru 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné a 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné ve školním roce 2004/2005

## PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický sbor je stabilizovaný, s minimální fluktuací (přirozené odchody). Naprostá většina učitelů sledovaných předmětů splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti, což platí o učitelích chemie (4 učitelé), biologie ( 5 učitelů), matematiky (9 učitelů), fyziky (4 učitelé) a tělesné výchovy (5 učitelů). Pouze v informatice a výpočetní technice jeden ze dvou učitelů nesplňuje předepsané podmínky pedagogické způsobilosti (má pedagogickou způsobilost k výuce předmětů pouze v SOU a SOŠ). Ředitel školy při tvorbě úvazků učitelů účelně využívá jejich odborné a pedagogické zkušenosti, preferuje ročníkovou kontinuitu výuky daného předmětu jedním vyučujícím po celou dobu studia. Výchovná poradkyně byla jmenována do funkce na počátku tohoto školního roku a nesplňuje stanovené kvalifikační předpoklady.

Ředitel školy má zpracovanou dlouhodobou koncepci rozvoje školy. Plnění kvalitně zpracovaných plánů (roční, měsíční a týdenní) je pravidelně sledováno a vyhodnocováno na poradách vedení školy. Organizační řád a celková organizační struktura školy umožňuje funkční, operativní řízení školy. Ředitel školy jednoznačně vymezil povinnosti zástupcům, třídním učitelům, předsedům předmětových komisí a dalším pracovníkům školy. Poradními orgány ředitele školy jsou pedagogické rady a porady (operativně dle potřeby). Na

pedagogických radách jsou sledovány zejména prospěch a chování žáků v jednotlivých třídách (pravidelná čtvrtletní kontrola). Činnost předmětových komisí je zaměřena především na přípravu přijímacích a maturitních zkoušek, na zlepšování podmínek výuky atd., participace v kontrolních mechanismech je však nižší (např. kontrola plnění učebních osnov).

Ředitel školy si v rámci delegování pravomocí ponechal stěžejní oblasti řízení školy včetně kontroly výchovně-vzdělávacího procesu (v minulém školním roce provedl 8 hospitací). Výsledky z těchto hospitací (obsahující především popis hodin) pak poskytují pouze dílčí informace (zejména v oblasti plnění učebních osnov) a podklady pro hodnocení školy a jejích pracovníků. Pozitivním rysem je skutečnost, že ředitel školy umožnil učitelům vysokou míru variability v tvorbě rozvržení učiva. V některých sledovaných předmětech však došlo k dílčím obsahovým a časovým disproporcím v tématech předepsaného učiva (např. chemie). Prostřednictvím podrobně stanovených kritérií ředitel pravidelně hodnotí celkovou kvalitu odvedené práce zaměstnanců školy.

Při rozboru společných hospitací v průběhu inspekce projevilo vedení školy znalost práce jednotlivých učitelů. Jejich výuku hodnotilo kompetentně, byly formulovány závěry a doporučení pro další práci. Začínajícím a nově přichozím učitelům poskytuje metodickou pomoc určený „uvádějící“ učitel, případně jim pomáhají zkušení kolegové. Rozsah dalšího vzdělávání učitelů se váže na potřeby školy a zájem učitelů, který je značný (semináře jazykové kurzy – víkendové akce atd.).

***Personální podmínky vzdělávání ve sledované oblasti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako velmi dobré.***

## **MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ**

Prostředí školy věnuje ředitel školy systematickou pozornost a považuje ho za součást výchovného působení na žáky. Veškeré prostory jsou udržovány v čistotě, chodby působí esteticky, jsou inspirující, vynikají zde výtvarné práce žáků. Ve škole je dostatečný počet kmenových tříd i odborných učeben, jsou většinou prostorné, světlé, standardně vybavené. V šatnách jsou umístěny nové skříňky pro žáky. Od minulé inspekce škola dožala v materiálně-technické oblasti řadu pozitivních změn (nová střešní krytina, plastová okna, rekonstrukce a modernizace školní kuchyně a 2 jídelen, odborných učeben chemie, fyziky, informatiky a výpočetní techniky, sociálního zařízení). Byla vybudována multimediální učebna (ovládací pult s vizualizérem atd.), kterou systematicky využívají učitelé jednotlivých předmětů.

V prostorné učebně fyziky mají učitelé k dispozici pomůcky (video, snímací kamera, modely přístrojů a strojů, měřící přístroje apod.). Na stěnách jsou obrazy a nástěnky s fyzikální tematikou. Učebna je bez rozvodu elektrického proudu. Vybavení pro výuku matematiky je na běžné úrovni (např. modely těles, grafické kalkulátory, demonstrační kružidla a trojúhelníky). K výuce chemie slouží prostorná odborná učebna, vybavená demonstračním stolem, v zadní části laboratorními stoly s výlevkami, rozvodem plynu a digestoří. Na stěnách jsou plakáty, modely chemických vzorců a další vhodné materiály s chemickým zaměřením. V sousedství učebny je sklad chemikálií, chemického nádobí a dalších názorných pomůcek (např. sady modelů chemických vzorců, folie, videokazety). Učebna chemie slouží též jako laboratoř. Informatika a výpočetní technika se realizuje především v odborné učebně vybavené síťově propojenými PC umožňujícími individuální práci žáků. Na stěnách učebny jsou pouze tabule, jejichž využití je však z důvodu rozmístění PC omezené. Nepříznivě působí sezení žáků čelem k oknům a stísněné prostory v učebně. Učitelé občas využívají (především k výuce internetu) druhou, prostornější učebnu vybavenou v rámci projektu INDOŠ. Pro běžnou výuku je celkový počet 10 PC méně vyhovující. Po dohodě s vyučujícími

mohou žáci vybavení učeben využívat i v odpoledních hodinách. K vyhledávání informací jsou žákům k dispozici také PC ve dvou školních knihovnách. K výuce tělesné výchovy jsou ve škole 3 tělocvičny (2 velké a 1 malá s nevyhovujícími stropními panely a někde i podlahou) a posilovna (menších rozměrů - nevhodná pro vlastní výuku). Rozsáhlý venkovní sportovní areál je nevyhovující. Škola má připraven projekt celkového řešení sportovního areálu (v minulém školním roce škola neúspěšně žádala o grant). Celkové vybavení cvičebním nářadím a náčiním je průměrné, úroveň sociálního zařízení je velmi dobrá (WC, sprchy). Pro výuku biologie je k dispozici sbírka učebních pomůcek (kvalitní mikroskopy, odborné knihy, videotéka atd.), umístěných v kabinetu biologie a odborné učebně předmětu. Ta je vybavena funkčními audiovizuálními pomůckami (snímací kamera, zpětný projektor atd.). Materiálně-technické podmínky zcela zabezpečují plnění učebních osnov sledovaných předmětů.

Učebnice si na vyšší stupeň gymnázia žáci pořizují na vlastní náklady, mají je ve většině předmětů, kde je používají dle potřeby spolu s dalšími informačními zdroji (odborná literatura, internet aj.). Kontrola stavu a doplňování jednotlivých inventářů sbírek probíhá za spolupráce vedení školy a předmětových komisí, jejichž návrhy na pořizování nových učebních pomůcek jsou pravidelně konzultovány. Dle jejich požadavků a finančních možností školy je vybavení doplňováno.

***Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako velmi dobré.***

## **PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ**

### **Vzdělávací programy**

Sledované studijní obory 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné a 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné uvedené v platném rozhodnutí o zařazení do sítě škol jsou ve školním roce 2004/2005 realizovány. Škola neeviduje žáky s individuálními vzdělávacími programy. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů pro gymnázia. Ředitel školy v souladu s výše uvedenými dokumenty v rámci svých kompetencí využil disponibilní hodiny k posílení výuky některých předmětů. Od 3. ročníku mají žáci možnost výběru z široké nabídky 11 a ve 4. ročníku 22 volitelných předmětů (všechny jsou realizovány). Nepovinné předměty se v letošním školním roce nevyučují. Povinná dokumentace je vedena systematicky a pečlivě, je pravidelně kontrolována a průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.

Předložený rozvrh hodin respektuje podmínky stanovené příslušnou vyhláškou a psychohygienická hlediska. Zásady pro plynulý chod školy a chování žáků určuje podrobný školní řád, který stanovuje především povinnosti žáků, jejich práva zmiňuje v menší míře, přestože jsou ve škole respektována. Problematika omlouvání zletilých žáků je podrobně řešena v dodatku školního řádu. Laboratorní řády jsou vytvořeny a umístěny v jednotlivých odborných učebnách, žáci jsou s nimi na začátku školního roku prokazatelně seznámeni (zápisy v třídních knihách).

Ve vnitřním dokumentu „Roční kalendář školy“ jsou stanoveny mj. hlavní úkoly výchovného poradenství v jednotlivých měsících. Vzhledem k aktuální personální změně výchovné poradkyně nebyly některé dokumenty zabývající se touto problematikou (např. zápisy z jednání školy s rodiči a žáky) předloženy. V současné době se výchovná poradkyně především soustřeďuje na profesní poradenství žákům ve vyšších ročnících a na pokračování spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Praze 2. Aktivně navazuje na systém práce se žáky se specifickými poruchami učení (5 žáků). V oblasti prevence sociálně-

patologických jevů ve spolupráci s vedením školy vyhledává nabídky vhodných akcí. Z předložené výroční zprávy za školní rok 2003/2004, osobní dokumentace žáků a korespondence s PPP (školní rok 2003/2004) je patrné, že výchovné poradenství je funkční.

Informační systém školy používá obvyklé mechanismy. O organizačních záležitostech jsou žáci informováni učiteli a prostřednictvím nástěnek. Hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech žákům průběžně sdělují učitelé (při klasifikaci žáků se škola řídí příslušným právním předpisem). Rodiče jsou o prospěchu svých dětí školou informováni v závěru každého čtvrtletí (na 2 třídních schůzkách a v rámci 2 celoškolských „konzultačních dnů“). V případě výrazného zhoršení prospěchu nebo závažného kázeňského provinění jsou rodiče písemně kontaktováni (doloženo např. písemným „sdělením o hodnocení prospěchu“ - předáno na schůzkách nebo prostřednictvím žáků). Žáci i rodiče mají možnost kdykoliv požádat o individuální konzultaci. V případě potřeby je dále školou upřednostňován osobní kontakt se zákonnými zástupci, případně telefonický rozhovor. Průběžné informování zákonných zástupců nezletilých žáků o aktuálních výsledcích vzdělávání není systematicky řešeno.

## **Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech**

### **Matematika**

Časové rozvržení učiva je v souladu s platnou učební osnovou zpracováno učiteli v tematických plánech pro jednotlivé třídy. Rozšiřující učivo je zařazeno převážně do seminářů, realizovaných v tomto školním roce v pěti skupinách. Konkrétní stanovené výukové cíle byly v hodinách plněny.

Kvalifikační předpoklady všech devíti učitelů se projeví především ve velmi dobře odborně vedené výuce.

V hodinách byly vhodně využity učebnice, pomůcky i soubory úloh k řešení.

Na nižším stupni učitelky volily různé formy a metody práce, příklady byly zadávány zajímavou a zábavnou formou, žáci pracovali s chutí a samostatně. Nechyběly logické úlohy, byly podporovány vlastní postupy řešení. Výborně se uplatňovala zpětná vazba. Na vyšším stupni bylo členění jednotlivých hodin tradiční s převahou frontální výuky. Stereotypnější metody práce se odrazily i v menším zájmu žáků. Efektivita práce se snižovala tam, kde učitelé diktovali zadání příkladů a žákům nevytvářeli dostatečný prostor pro samostatnou činnost.

Systematické průběžné ústní hodnocení a pochvaly na nižším stupni žáky motivovaly k lepším výkonům. Na vyšším stupni do určité míry působilo motivačně jen hodnocení písemných prověrek.

Učitelé i žáci se vzájemně respektovali, ale určité rezervy jsou v rozvíjení komunikativních schopností a dovedností žáků.

Hodnocení žáků je pravidelné, na nižším stupni převažuje ústní, na vyšším převážně písemná forma. Klasifikace žáků v hodinách i předložených písemných prověrek byla objektivní. Ve stanovených ročnících se v závěru školního roku píší srovnávací písemné práce.

***Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika jsou hodnoceny jako velmi dobré.***

### **Fyzika**

Rozvržení stanoveného učiva v tematických plánech jednotlivých učitelů zachovává logickou meziročníkovou návaznost (v plánu jsou laboratorní cvičení i exkurze - např. Planetárium, Den s fyzikou na MFF UK, Den otevřených dveří na AV ČR, pokusy na MFF UK atd.). Pro

žáky závěrečného ročníku je realizován seminář. Všichni učitelé věnovali přípravě na výuku náležitou pozornost, což se projevilo v naplňování vytyčených vzdělávacích cílů.

Odborná a pedagogická způsobilost všech navštívených učitelek se projevila v jejich vynikající odborné úrovni (předmět vyučují čtyři, jedna byla v době inspekce nemocná).

Sledované hodiny probíhaly v učebně fyziky nebo v kmenových učebnách. Byly využity učebnice, vhodné učební pomůcky (audiovizuální technika ne) a předvedeny demonstrační pokusy.

Hodiny byly jasně, přehledně a logicky strukturované. Frontálně vedená výuka přecházela v řízený rozhovor a diskusi, což se výborně dařilo především u mladších žáků. Učivo bylo vyvozováno ve spolupráci s nimi a doplňováno demonstračními pokusy. Součástí bylo i využití mezipředmětových vztahů, historických souvislostí a upozornění na bezpečnost práce. Na vyšším stupni měly velmi dobrou odbornou úroveň referáty žáků na zadaná témata. Žáci jsou vedeni k vyhledávání informací z různých zdrojů (např. internet, encyklopedie) i k samostatnému kultivovanému projevu. V některých třídách se přes maximální snahu učitelky projevily malý zájem o vlastní výuku.

Demonstrační pokusy, využití vlastních zkušeností, praktické aplikace probírané látky, pochvaly a hodnocení, to vše žáky vhodně motivovalo.

Ve výuce měli žáci dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru, diskusi a zdůvodňování svých tvrzení, ne vždy jej ale využívali.

Klasifikace žáků při ústním zkoušení i za přednesené referáty byla vždy odůvodněná a objektivní.

***Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika jsou hodnoceny jako velmi dobré.***

## **Biologie**

Zpracování plánů rozvržení učiva do jednotlivých ročníků je individuální záležitostí učitelů, nicméně vzniklo na základě obecného konsensu předmětové komise v souladu s učebními dokumenty (hodinová dotace byla posílena v primě a posledních ročnících; realizují se 2 semináře). Ve sledované výuce tyto plány byly dodržovány, včetně návaznosti učiva, bezprostřední příprava na výuku byla kvalitní, výjimečně byla menší pozornost věnována výběru vhodných učebních pomůcek.

Všichni vyučující splňují předepsanou kvalifikaci (většina s mnohaletou praxí) a tato skutečnost se pozitivně promítla především ve velmi dobré odborné úrovni sledované výuky. Jedna učitelka nahrazuje menší pedagogickou zkušenost nadšením a vztahem k předmětu i žákům.

Výuka probíhala v odborné učebně biologie (bez odborné výzdoby), v jednom případě v multimediální učebně. Obě učebny svým vybavením (audiovizuální technika, uspořádání lavic atd.) splňují požadavky kladené na výuku tohoto předmětu. Ve sledovaných hodinách učitelky využívaly převážně tabuli, zpětný projektor, sporadicky učební pomůcky a v jednom případě video a snímací kameru, což vhodně názorně doplňovalo probírané učivo. Žáci mají učebnice, které používali v hodinách pouze výjimečně.

Organizace a struktura sledovaných hodin vycházela především z klasické frontální metody, která byla prokládána a střídána řízeným rozhovorem. Občas byla žákům zadána samostatná práce, včetně domácí. Vyučující většinou dokázali aktualizovat probírané učivo vhodným uplatněním mezipředmětových vztahů a aktivizovat žáky k živé diskusi. Žáci se dobře orientují v hledání souvislostí mezi přírodními procesy a aktivně řeší konkrétní problémy (především nižší ročníky). Určité rezervy se vyskytly ve využívání názornosti, případně dalších zdrojů informací a poznatků. Forma seminářů je volena s ohledem na jednotlivá

biologická témata, zájem žáků a požadavky VŠ přírodovědného zaměření. Většinou zde jsou aktivně zapojováni žáci formou referátů a zpracováním určitých, předem daných témat.

Motivační a aktivizující prvky se v průběhu hodin, až na výjimky, pravidelně uplatňovaly (průběžné pochvaly). Aktivní zaujetí učitelů pro předmět se přenášelo na žáky, kteří byli tímto přístupem velmi motivováni (výraznější přístup na nižším stupni gymnázia). Žáci se pravidelně účastní soutěží, olympiád a exkurzí s tematickým zaměřením.

Vyučování probíhá v příznivém klimatu, učitelé mají potřebnou (a zdá se, že zcela přirozenou) autoritu, žáci jsou otevření. Učitelé většinou vedli žáky k vyjadřování vlastních názorů, ne všichni však tuto možnost využívali. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny jen občas.

Vzhledem k termínu inspekce (začátek školního roku) vyučující k prověřování znalostí využívali pouze orientační opakování (hodnocení zdůvodněné) a v jednom případě písemný test.

***Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v předmětu biologie je velmi dobré.***

## **Chemie**

Výuka probíhá podle vypracovaných tematických plánů, které obsahují předepsané učivo uvedené v platné učební osnově. Sled jednotlivých témat se však u jednotlivých vyučujících liší, stejně tak i jejich časový rozsah. To vede u paralelních tříd v ročníku k rozdílům v objemu probíraného učiva. Stanovené cíle ve sledované výuce navazovaly na předchozí učivo, byly přiměřené a učitelům se dařilo je naplňovat.

Odborná a pedagogická způsobilost všech vyučujících chemie pozitivně ovlivnila věcnou správnost výuky.

Z kapacitních důvodů se u většiny tříd realizuje v odborné učebně pouze jedna hodina z týdenní dotace, druhá často probíhá v kmenové učebně – v těchto hodinách se projevuje nižší názornost výuky. V odborné učebně pak učitelé doprovázejí výklad nového učiva demonstračními pokusy, ukázkami vzorků chemikálií atd., audiovizuální technika ve sledované výuce využita nebyla.

Těžiště výuky tvořil odborně správný výklad doplňovaný aktivizačními dotazy, které motivovaly především žáky nižších ročníků gymnázia. Ojedinele byla zařazena skupinová výuka, při které byli žáci vhodně vedeni k analýze a syntéze poznatků. Ve vyšších ročnících nižší variabilita metod a forem výuky byla příčinou zvyšující se pasivity žáků. Hlavním studijním materiálem žáků jsou jejich poznámky v sešitech, práce s učebnicemi zaznamenána nebyla. Tempo výuky bylo přiměřené věku žáků, průběžná zpětná vazba ověřující pochopení aktuálního učiva byla využívána jen občas.

Učitelům se účinně dařilo žáky motivovat praktickým významem učiva, často v nich o danou problematiku vzbuzovali zájem, ale konfrontaci s osobními zkušenostmi žáků dávali prostor jen někteří učitelé.

Všichni vyučující mají k žákům partnerský přístup a jejich vzájemný vztah je založen na oboustranném respektu. Žákům je dáván dostatečný prostor k pokládání dotazů, jeho využití je jen částečné.

Hodnocení žáků je pravidelné, zadávané písemné testy ve sledované výuce měly přiměřenou náročnost a jejich výsledky vypovídaly o míře osvojení probíraného učiva. Při frontálním opakování učiva často dominují učitelé, kdy žáci pouze verbálně doplňují požadované pojmy a hodnocení (většinou bez klasifikace) je motivuje jen občas.

***Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v předmětu chemie je velmi dobré.***

## **Informatika a výpočetní technika**

Výuka se realizuje podle zpracovaných tematických plánů, které zahrnují učivo dle platné učební osnovy, avšak některým tématům je z časových důvodů dáván menší prostor. Ta jsou rozšířena v navazujícím semináři informatiky a výpočetní techniky ve vyšších ročnících. Učitelé kladou důraz na důkladné uživatelské osvojení softwaru, které žáci v průběhu studia budou nejvíce potřebovat. Vlastní příprava učitelů na výuku spočívá především v přizpůsobení rozsahu učiva schopnostem žáků aktuální skupiny a v zajištění vhodných příkladů k procvičení.

Přestože stěžejní vyučující předmětu nemá pedagogickou způsobilost k výuce na gymnáziu, jím používané metody a formy jsou efektivnější a mají vysoce motivační charakter. Oba vyučující sledují rozvoj oboru a nové poznatky pravidelně zařazují do výuky.

Softwarové a hardwarové vybavení hlavní učebny včetně síťového uspořádání je systematicky využíváno v závislosti na probíraném tématu. Rozmístění PC v učebně a stísněné prostory občas znesnadňují výuku. Využití učebny pořízené v rámci projektu INDOŠ je omezené zejména z důvodu nižšího počtu PC v učebně, což neumožňuje samostatnou práci všech žáků.

Seznámení žáků s příslušným softwarem spočívá v názorném nácviku navazujících úkonů, jež jsou procvičeny na dostatečném množství shrnujících příkladů. Občas bylo zvoleno časově rozsáhlejší zadání, ve kterém se některé úkony neúčelně opakovaly. Většinou však zadané příklady vedly žáky ke kombinování dosud osvojených poznatků a ke hledání nových řešení, při kterých nejednou mohli uplatnit vlastní invenci. Učitelé soustavně sledují individuální tempo všech žáků při řešení zadaných úkolů a dle potřeb jim poskytují pomocné rady. Z veškerých činností si žáci pořizovali zápisy, které jim dále sloužily jako manuál v následující práci.

Během výuky jsou žáci dostatečně motivováni uživatelským využitím zadávaných příkladů, to často vyústí ve dotazy prohlubující aktuálně probírané téma.

Vytvořené pracovní a komunikativní prostředí je založené na vzájemné interakci mezi učitelem a žákem a vzájemném respektování. Stanovená pravidla jsou učiteli vyžadována a žáky dodržována. Ze strany učitelů je patrná snaha o rozvoj komunikativních schopností.

Výsledky žáků jsou pravidelně sledovány a slovně hodnoceny. Ke zvýšení motivace není vždy plně využíváno hodnocení průběžné činnosti žáků při zpracovávání zadaných příkladů.

***Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v předmětu informatika a výpočetní technika je velmi dobré.***

## **Tělesná výchova**

V souladu s platným učebním plánem je výuka realizována ve všech ročnících většinou dvakrát týdně 1 hodinu (kromě primy – 3 hod.). Rozvržení učiva podle jednotlivých měsíců není plně funkční (mj. chybí výraznější rozlišení mezi nižším a vyšším stupněm gymnázia). Škola ve školním roce 2003/2004 organizovala 9 zájezdů se sportovní tematikou a účastnila se řady sportovních soutěží v rámci pražských škol (počet cca 31). Přes výše uvedené skutečnosti jsou v této oblasti výrazné rezervy (neúměrný počet akcí v době vyučování vede k vysokému procentu odpadlých hodin u některých učitelů tělesné výchovy). Jednou ročně předmětová komise organizuje „Sportovní den“ (nižší ročníky). Škola nerealizuje nepovinné



sportovní hry nebo kroužky. Cíle výuky stanovené na začátku sledovaných hodin byly naplňovány.

Předmět vyučuje 5 učitelů splňujících předepsanou kvalifikaci, mají praxi a zkušenosti v oboru, což se pozitivně projevilo v rutinním přístupu k výuce.

Materiální podpora sledovaných hodin byla dobrá. Tělesná výchova probíhala jak na hřišti (atletika), tak i v tělocvičně, pro vybraná cvičení byl dostatek náčiní (v jednom případě byl při rozcvičení použit magnetofon).

Výuka v hospitovaných hodinách se vyznačovala snahou učitelů o klasickou, standardní strukturu vyučovací jednotky. Patřičný důraz byl kladen na úvodní i průpravnou část, v průběhu hodin byla občas vhodně zařazována relaxační, posilovací a jiná cvičení (případně i na jejich závěr), spolu se stručným hodnocením. Některá herní cvičení jednotlivců i herní cvičení byla statická, stereotypní, chyběla větší pestrost při jejich výběru. Volba některých činností prováděných v tělocvičně nebyla příliš vhodná (např. průprava na vrh koulí, hody kriketovým míčkem). Organizační pokyny učitelů byly zřetelné, jasné a pochopitelné, včetně praktických ukázek. Efektivita výuky byla velmi rozdílná, celkově však průměrná, fyzické zatížení přiměřené věku žáků (u chlapců více kondičně zaměřené). Učitelé v případě potřeby přistupovali k žákům individuálně, občas opravovali chyby v provedení cviků. Zásady bezpečnosti byly většinou dodržovány.

Výraznou motivací pro žáky v průběhu hodin bylo časté využívání kladného hodnocení učiteli, stejně tak zařazování soutěží, sportovních a drobných her, které zvýšily atraktivitu výuky.

Hodnocení učitelé provádějí formou výkonnostních testů (hod míčkem na výkon) a dalších ukazatelů, při kterých respektují individuální dispozice žáků.

Komunikace učitelů se žáky probíhala bez problémů, byla účelná a dostatečně informativní. Zájem žáků o výuku ve sledovaných hodinách byl průměrný (někde cvičilo velmi malé množství žáků). Celková atmosféra hodin byla velmi dobrá, žáci respektovali pokyny učitelů.

***Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v předmětu tělesná výchova je dobré.***

### **Výsledky vzdělávání zjišťované školou**

Škola sumarizuje výsledky vzdělávání vždy na konci klasifikačního období, vedení školy vypracovává analýzu prospěchu v jednotlivých třídách i předmětech. Škola klade velký důraz na úspěšnost žáků při přijímání na vysoké školy (cca 80 %) a v průběhu dalšího studia.

V minulém školním roce někteří žáci maturitních ročníků absolvovali testy „Maturita nanečisto“ (CERMAT); ve srovnání s ostatními účastníky testování byly jejich výsledky vynikající až velmi dobré. Žáci školy se účastní řady soutěží a olympiád (matematická, fyzikální, biologická atd.), v nichž dosahují velmi dobrých výsledků.

Na základě hodnocení jednotlivých oblastí činnosti školy ředitel zpracoval materiál „Zpráva o činnosti Gymnázia Opatov k 15. 10. 2003 a koncepce rozvoje školy od roku 2004 do roku 2012“.

### **Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání**

***Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy sledované výuky (ve studijních oborech) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům je velmi dobré.***

## VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 20. listopadu 2001 s čj. 27 274/01-21
2. Úplné znění zřizovací listiny vydané Radou hlavního města Prahy ze dne 11. února 2004
3. Interní dokument „Početní stavy žáků – Gymnázium Opatov – 2004/2005
4. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 594/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
5. Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 595/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
6. Učební osnovy biologie, fyziky, chemie, matematiky, informatiky a výpočetní techniky a tělesné výchovy (osmiletý, čtyřletý studijní cyklus gymnázia) schválené MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 596/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
7. Tematické plány učitelů v předmětech matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika a tělesná výchova na školní rok 2004/2005
8. Rozvrh hodin tříd i učitelů ve školním roce 2004/2005 platný ke dni zahájení inspekce
9. Třídní knihy - školní rok 2004/2005 a 2003/2004
10. Třídní výkazy - školní rok 2004/2005
11. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2003/2004, protokoly o přijímacím řízení žáků do 1. ročníku školního roku 2004/2005, protokoly o maturitní zkoušce ve školním roce 2003/2004
12. Osobní dokumentace žáků ve školním roce 2004/2005 (mj. sdělení o hodnocení prospěchu – školní rok 2003/2004)
13. Školní řád vydaný 1. září 2004 a „Dodatek ke školnímu řádu pro školní rok 2004/2005“ (omlouvání absence plnoletých žáků)
14. Personální dokumentace učitelů předmětů (matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika a tělesná výchova) a výchovného poradce - školní rok 2004/2005
15. Jmenování zástupců ředitele školy do funkce ze dne 1. září 1993 a 27. června 1997
16. Pracovní náplně ředitele školy, zástupců ředitele školy, učitelů, třídních učitelů, správců sbírek, vedoucích předmětových komisí, výchovné poradkyně, metodika informačních technologií; korespondence mezi školou a PPP Prahy 2 – školní rok 2003/2004
17. Kniha úrazů
18. Organizační řád s čj. 1104/97 vydaný dne 13. listopadu 1997
19. Pracovní řád s čj. 1102/97 vydaný dne 5. listopadu 1997
20. Měsíční a týdenní plány ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005
21. Výroční zpráva o činnosti školy – školní rok 2003/2004
22. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad - školní rok 2003/2004 a 2004/2005
23. „Sdělení o hodnocení prospěchu“ ze dne 10. 11. 2004 a 5. 4. 2004; „Třídní schůzky – prezence rodičů“ (10. 11. 2004 a 5. 4. 2004)
24. Zápisy předmětových komisí ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005

25. Okruhy témat k maturitní zkoušce z chemie, biologie, informatiky a výpočetní techniky ve školním roce 2003/2004
26. Potvrzení ve funkci ředitele školy ze dne 27. srpna 2001, čj. SKÚ-08/815/2001
27. Třídní schůzky - prezence rodičů – školní rok 2003/2004
28. Plán kontrol ředitele školy – školní rok 2004/2005, hospitační záznamy
29. Roční plán a roční kalendář školy (měsíční plány) – 2004/2005
30. Koncepce rozvoje školy; Zpráva o činnosti Gymnázia Opatov k 15. 10. 2003

## ZÁVĚR

*Personální podmínky umožňují naplňovat stanovené cíle výchovně-vzdělávacího procesu. Pedagogický sbor je stabilizovaný, jeho členové ve sledovaných předmětech mají odborné i pedagogické vzdělání. Vedení školy při jejich řízení uplatňuje demokratický styl řízení s méně důslednou kontrolou pedagogického procesu. Tím občas dochází k časovým i obsahovým disproportionům v probíraném učivu.*

*Celkové materiálně-technické podmínky školy se postupně zlepšují, učební pomůcky a audiovizuální technika jsou průběžně dle finančních možností inovovány a umožňují názorné vyučování. Jejich využití některými učiteli je jen dílčí.*

*Ve sledovaných hodinách bylo učivo žákům prezentováno věcně správně, přiměřeně jejich věku i znalostem. Metodická stavba hodin odrážela pedagogické dovednosti a zkušenosti jednotlivých učitelů. Ve výuce některých sledovaných předmětů dominoval frontální výklad s aktivizačními dotazy, jež motivovaly žáky zejména v nižších ročnících gymnázia. Ve vyšších ročnících nižší variabilita používaných metod a forem výuky vedla k částečné pasivitě žáků a rezervám v rozvoji komunikačních dovedností.*

*Škola preferuje všeobecné zaměření studia s výrazným posílením hodinové dotace volitelných předmětů. Jejich výběr je přizpůsoben požadavkům a potřebám žáků.*

*Celkové klima, přátelské prostředí a vztahy mezi učiteli a žáky vytvářejí pocit sounáležitosti se školou. Každý žák je respektován jako individualita, zároveň se učí nést spoluzodpovědnost za sebe i za celek.*

*Škola od poslední inspekce doznala určitých pozitivních změn především v oblasti materiálně-technických podmínek (viz výše). V ostatních oblastech si škola i nadále udržuje celkově velmi dobrou úroveň.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	Nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

### **Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslava Kněnická	Kněnická v.r.
Člen týmu	Ing. Milan Chmelař	Chmelař v.r.
Člen týmu	Mgr. Václav Raboch	Raboch v.r.

V Praze dne 11. říjen 2004

### **Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy**

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. 10. 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
RNDr. Jan Peřina	Peřina v.r.

***Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České***

*školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.*

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – MHMP odbor školství	26. 10. 2004	01 0680/04-5008
Zřizovatel dtto	dtto	dtto

**Připomínky ředitele školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.